

ефективними вони будуть та чи буде при цьому врахований досвід країн, які це вже зробили.

Список використаних джерел:

1. Paul Rosenzweig (August 19, 2017). Blockchain Standards. Lawfare.
2. Nakamoto, Satoshi (2008). Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System
3. «У майбутньому Україна переведе всю цифрову державну інформацію на блокчейн-платформу», 16.06.2017р., публікація на сайті Міністерства юстиції. (<https://minjust.gov.ua/news/ministry/u-maybutnomu-ukraina-perevede-vsyu-tsifrovu-derjavnu-informatsiyu-na-blokcheyn-platformu---denis-chernishov>)
4. Crosby M. Blockchain technology: Beyond bitcoin / M. Crosby, P. Pattanayak, S. Verma, V. Kalyanaraman // Applied Innovation 2, 2016

*Кравченко Людмила Вікторівна,
здобувач Хмельницького
національного університету*

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Висока залежність України від зовнішньоекономічного ринку та зовнішньоекономічної діяльності, поява нових загроз загострює проблеми регулювання зовнішньоекономічної безпеки суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на світовому ринку і її захисту на внутрішньому ринку.

Пріоритетними у визначенні змісту поняття «зовнішньоекономічна безпека» на сучасному етапі господарювання є інтереси. Це зумовлено загостренням суперечностей між державами, транснаціональними структурами і міжнародними організаціями не лише усередині цих груп, але й між ними. У той же час можна виділити три основні підходи до визначення зовнішньоекономічної безпеки як економіко-правової категорії через «інтереси», через «стійкість», через «незалежність».

Зовнішньоекономічна безпека займає вагомe місце серед складових системи національної безпеки є одночасно і базисним елементом економічної безпеки. Між категоріями «економічна безпека» та «зовнішньоекономічна безпека» існує діалектичний взаємозв'язок, оскільки багатоступеневість забезпечення зовнішньоекономічної безпеки обов'язково передбачає виконання основоположних принципів дотримання економічної безпеки і навпаки.

Регулювання зовнішньоекономічної безпеки певною мірою залежить від держави, оскільки саме держава через відповідні органи, у тому числі і законодавчої межі, в яких безпечно середовище на мезорівні формується, функціонує і розвивається. У цьому контексті важливість нормативно-правового регулювання зовнішньоекономічної безпеки національного господарства на мезорівні важко переоцінити. [4]

У Законі України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 р. у переліку загроз національній безпеці України, у економічній сфері зокрема, окреслені, серед інших, у нормативно-правовому забезпеченні: ослаблення державного регулювання і контролю у сфері економіки; нестабільність у правовому регулюванні відносин у сфері економіки, в тому числі фінансової політики держави, відсутність ефективної програми запобігання фінансовим кризам, переваження у діяльності управлінських структур особистих, корпоративних, регіональних інтересів над загальнонаціональними [5].

Серед основних засад зовнішньоекономічної політики нашої держави у цьому Законі можна виділити, зокрема, такі, які торкаються сфери забезпечення зовнішньоекономічної безпеки України, а саме: забезпечення національних інтересів і безпеки України, використання міжнародного потенціалу для утвердження і розвитку України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави, її сталого економічного розвитку, підтримка розвитку торгівельно-економічного, науково-технічного та інвестиційного співробітництва України з іноземними державами, інтеграція економіки України у світову економічну систему, розширення міжнародного співробітництва з метою залучення іноземних інвестицій, новітніх технологій та управлінського досвіду в національну економіку і в інтересах її реформування, модернізації та інноваційного розвитку, тощо [6].

Україна впритул наблизилася до невідворотних трансформацій у сфері зовнішньоторговельного співробітництва. Практично йдеться про «шокову терапію», за якої експортери, зіткнувшись із сучасними реаліями витіснення з традиційних ринків збуту, передусім з ринку Росії, мають усвідомити всю повноту необхідності масштабної географічної та товарної диверсифікації. Ескалації загроз зовнішньоекономічній безпеці України сприяє низка чинників:

- нерегульованість питання автоматичного та у повному розмірі відшкодування ПДВ експортерам;
- слабкість держави, як суб'єкта зовнішньоторговельної дипломатії у захисті вітчизняних експортерів на зовнішніх ринках;

- зниження бюджетного потенціалу державної підтримки експортерів в умовах режиму жорсткої економії;
- відсутність ресурсів для використання механізмів державних експортних гарантій, страхування та кредитування;
- низький рівень інтеграції державного капіталу до приватних експортних ініціатив;
- недостатні темпи узгодження та адаптації технологічних регламентів у вітчизняну практику, зокрема через високу вартість відповідних процесів;
- надмірне регуляторне обтяження експортної діяльності.[3]

Одним із напрямів розвитку торговельних відносин для середнього і малого бізнесу стали країни-члени Європейського Союзу.

6 травня 2015 року Європейська Комісія оприлюднила важливий документ, що стосувався Європейського парламенту, Європейських економічного і соціального комітетів та комітету регіонів щодо найактуальнішої ініціативи під назвою «Стратегія діджитального єдиного ринку для Європи» («A Digital Single Market Strategy for Europe»), скорочено - DSM.

Мета «Стратегії єдиного діджитального ринку» - відкрити діджитальні можливості для окремих людей та бізнесу в цілому, покращити позицію Європи як світового лідера у діджитальній (цифровій) економіці.

Слід відзначити, одна з причин, через яку споживачі та малі компанії не зацікавлені в електронній торгівлі, - існуючі правила, що супроводжують ці транзакції. Вони можуть бути складними, незрозумілими і різнитися в країнах-членах ЄС. 28 різних законів відлякує компанії від транскордонної торгівлі, заважає споживачам використовувати переваги від більш конкурентно сприятливих пропозицій та повного спектру онлайн-опцій.

Діджиталізація змінює саму природу та динаміку організацій та ринків праці. Поширення інтернету надає фізичним особам, компаніям, публічній владі ще більшої бази знань, допомагає у прийнятті важливих рішень. Європа має багато необхідних ресурсів для створення глобальної діджитальної економіки. Але такий масштабний проект започатковується вперше. [1]

Є ще один момент, що стоїть на заваді розвитку е-торгівлі. Малі онлайн-підприємства, що хотіли б вести торгівлю з іншими європейськими країнами, опиняються перед необхідністю відчутних витрат. Адже потрібно в середньому біля 9000 євро, аби адаптуватися до національних законів інших європейських країн. По суті, ці витрати на адаптацію до змін у законодавстві для малого та середнього бізнесу є втраченим прибутком [2].

Отже, діджиталізація являє собою новий напрям у розвитку зовнішньоекономічної безпеки бізнесу, що передбачає використання нових технологій (Інтернету, мобільних пристроїв або інших електронних каналів).

У свою чергу, діджиталізація для цілей забезпечення зовнішньоекономічної безпеки обумовлює впровадження нових технологій та даних у бізнес-процеси з метою підвищення ефективності її діяльності. Факторами, які сприяють поширенню та розвитку діджиталізації є розвиток нових технологій, необхідність зниження витрат, посилення конкуренції.

Список використаних джерел

1. UA Foreign Affairs, зовнішні справи, О.Зернецька 2017, Створення диджитального єдиного ринку для Європи (цивілізаційний прорив). Режим доступу: <http://uaforeignaffairs.com/ua/zs/anglomovna-versija/view/article/stvorennja-didzhitalnogo-jedinogo-rinku-dlja-jevropi-civ>
2. Why we need a Digital Single Market // [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/digital_single_market_factsheet_final_20150504.pdf
3. Венцковський Д.Ю. Зовнішньоекономічна безпека України: стан та напрями забезпечення /Д. Ю. Венцковський // Стратегічні пріоритети. - 2015. - № 3. - С. 56-63. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2015_3_10.
4. Кочевой М.М. Нормативно-правове регулювання зовнішньо-економічної безпеки України / М. М. Кочевой // Науковий журнал «Бізнес Інформ». - № 10 (441). – Харків: Видавничий дім «Інжек». 2014. – С. 38-41. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/No5/24.pdf>
5. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 № 2411-17 // Відомості Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
6. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 р. № 964 – IV // Відомості Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964-15>

***Бондаренко І.В., студент,
Науковий керівник: Сторожук О.В.,
к.е.н., доцент кафедри митної справи
ННІ ЕОМС, Університет ДФС України***

ПРОТИДІЯ КОНТРАБАНДИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ

Сьогодні великий потік товарів, речовин, наркотичних засобів, зброї, небезпечних речовин та культурних цінностей проходить через митний кордон – незаконно або напівлегально. Проблема контрабанди в Україні набула значної актуальності і боротьба з цим негативним явищем є одним із першочергових завдань держави у справі захисту її економічних інтересів